

HVILKE TILTAG KAN SYDDJURS KOMMUNE TAGE I FORBINDELSE MED ET UDVIKLINGSPROJEKT I FORM AF ET TURISMEANLÆG?

1. BAGGRUND

Syddjurs Kommune og Dansk Kyst- og Naturturisme (DKNT) ønsker at kortlægge mulighederne for, at kommunen kan understøtte udviklingsprojekter, særligt i forbindelse med et turismeanlæg.

Notatet beskriver i afsnit 2 en række forskellige (men ikke udtømmende) tiltag af relevans for udviklingsprojekt i form af et turismeanlæg og hvorvidt en kommune lovligt kan varetage de pågældende opgaver.

I tillæg til dette notat har Horten udarbejdet et notat af 7. august 2025 med bilag, som mere uddybende beskriver kommuners muligheder for at understøtte erhvervsudviklingsprojekter i forbindelse med et turismeanlæg. Hortens notat af 7. august 2025 kan med fordel læses forud for nærværende notat.

2. KONKRETE TILTAG

2.1 Rekreative tiltag, kultur, mv.

2.1.1 *Må kommunen etablere aktivitets-/naturpark i den umiddelbare nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan inden for kommunalfuldmagten etablere en aktivitets-/naturpark i nærhed af turismeanlægget, når kommunen herved varetager en lovlig kommunal interesse, og opførelsen ikke er begrundet i et ønske om at tilgodese en enkelt privat aktør.

En lovlig kommunal interesse er fx opgaver, der har til formål at fremme den lokale turistudvikling og sikre vækst i kommunen eller udvikle den lokale infrastruktur.

Parken skal være åben for alle (eller en sagligt afgrænset kreds). Dette er ikke til hinder for at tage en entré, der dækker kommunens udgifter, men ikke en entré der har til formål at skabe et overskud for kommunen.

2.1.2 *Må kommune etablere en legeplads mv. til brug for offentligheden i nærhed af projektet?*

Ja. Kommunen kan efter kommunalfuldmagtsreglerne etablere en legeplads til brug for offentligheden i nærhed af turismeanlægget, idet kommunen herved varetager lovlige kommunale hensyn til bl.a. at tilvejebringe og stille faciliteter til rådighed for borgernes fritidsinteresser og til at fremme den lokale turisme.

En kommune kan inden for rammerne af kommunalfuldmagten etablere eller yde støtte til klatrefaciliteter (fx en klatrepark i trætoppene) i nærhed af turismeanlægget, idet kommunen herved varetager lovlige kommunale hensyn til bl.a. rekreative hensyn, sundhedsfremme, borgernes fritidsinteresser og fremme af den lokale turisme.

Kommunen kan opføre faciliteterne selv eller i samarbejde med en privat aktør. Etablering og drift kan varetages af kommunen selv eller udliciteres på markedsvilkår.

Se også afsnit 2.1.1.

2.1.3 *Må kommunen stille cykler til rådighed i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan inden for rammerne af kommunalfuldmagten stille cykler vederlagsfrit til rådighed i kommunen, når dette er begrundet i at varetage en lovlig (og relativt tungtvejende) kommunal interesse, herunder fx til borgernes fritidsinteresser, folkesundhed, byudviklingsmæssige forhold, turisme og i vidt omfang også miljøhensyn.

Udlånet skal ske til kostpris eller vederlagsfrit, idet kommunen ikke må have til formål at opnå profit.

Kommune kan enten selv stå for driften af ordningen eller kan udlicitere den til en privat mod en markedsmæssig betaling.

Hvis der er et lokalt aktivt marked for cykeludlejning, må det nøje efterprøves, om der er den fornødne kommunale interesse i udlejningen, jf. også forbuddet mod kommunal erhvervsaktivitet.

2.1.4 *Må kommunen varetage naturformidling i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan inden for rammerne af kommunalfuldmagtsreglerne varetage naturformidling i nærhed af turismeanlægget.

Kommunen kan fx ansætte naturvejledere med henblik på at gennemføre fx guide (vandre)ture med naturformidling eller udarbejde materiale til brug for inspiration til vandreruter i området omkring turismeanlægget. Turene og materialet skal være tilgængeligt for alle med interesse heri eller for en sagligt afgrænset kreds af brugere.

Kommunen kan også indgå samarbejde med fx lokale foreninger eller turistorganisationer som fx Dansk Kyst- og Naturturisme om at tilbyde guidede ture.

Kommunen kan også vælge at indgå aftale med private aktører om at forestå de guidede ture. Dette skal efter omstændighederne ske i overensstemmelse med udbudsreglerne og i alle tilfælde på markedsvilkår.

2.1.5 *Må en kommune etablere eller yde støtte til kulturoplevelser i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunalfuldmagten rummer vide muligheder for, at en kommune kan understøtte kulturoplevelser i nærhed af et turismeanlæg, herunder fx lokale festivaler, børneteater, spejderaktiviteter, foredrag, udstillinger mv.

En kommune kan yde støtte til kultur i kommunalt regi ved selv at anvende midler til kultur, ved at yde støtte til en ekstern aktør, som faciliterer kulturaktiviteten, eller ved, at kommunen selv er medejer eller medlem af den enhed, som udfører kulturaktiviteten.

2.1.6 *Må kommunen etablere et museum i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan etablere og drive et museum i nærhed af turismeanlægget, i det omfang kommunen herved varetager en lovlig kommunal opgave. Dvs. der skal være hjemmel hertil i enten den skrevne lovgivning eller kommunalfuldmagten.

Museets drift varetages enten af kommunens egne ansatte eller ved indkøb (til markedspris) af ydelser fra eksterne. Der kan etableres café, museumsbutik mv., som – hvis museet i øvrigt er en del af den kommunale forvaltning – skal søges bortforpagtet.

2.1.7 *Må kommunen etablere stisystemer med vandre- og cykelruter, herunder omkring turismeanlægget?*

Ja. Kommunen må etablere stisystemer med vandrerruter, når kommunen derved varetager en lovlig kommunal opgave, dvs. når det er sagligt begrundet og ikke begrundet i et ønske om at tilgodese en enkelt privat aktør.

En lovlig kommunal opgave er fx opgaver, der har til formål at understøtte borgernes rekreative oplevelser, at fremme den lokale turismeudvikling og sikre vækst i kommunen eller udvikle den lokale infrastruktur.

2.2 **Overnatningsmuligheder**

2.2.1 *Må kommunen yde støtte til hoteller i nærheden af turismeanlægget?*

Nej. Som det klare udgangspunkt er en kommune afskåret fra at yde støtte til hoteller. Dette er nærmere beskrevet nedenfor i afsnit 2.3.2 om kommunens adgang til at købe og opføre et hotel.

2.2.2 *Må kommunen yde støtte til vandrehjem i nærheden af turismeanlægget?*

Ja, under visse forudsætninger. En kommune kan efter kommunalfuldmagtsreglerne lovligt etablere og drive et vandrerhjem hhv. yde støtte til etablering og drift af et privatejet vandrerhjem, idet kommunen herved bl.a. varetager et hensyn til at fremme turismen i kommunen.

Det er dog afgørende herfor, at vandrerhjemmet samlet set ikke har en standard, der er sammenlignelig med standarden på et billigere hotel, kro eller motel. Se afsnit 3.5.1 i Hortens notat af 7. august 2025 for en beskrivelse af de forhold, som indgår i vurderingen af, om vandrerhjemmet har en så lav standard, at kommunen kan engagere sig i det.

2.2.3 *Må kommunen etablere eller yde støtte til campingpladser/shelters i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan etablere eller yde støtte til campingpladser, idet kommunen herved bl.a. varetager et hensyn til at tilvejebringe og stille faciliteter til rådighed for borgernes fritid og fremme turismen i kommunen.

Hvis kommunen selv etablerer en campingplads, skal driften bortforpagtes.

Der må anses at gælde det samme for shelters.

2.3 **Køb, opførelse og salg af fast ejendom mv.**

2.3.1 *Må kommunen købe eller opføre fast ejendom med henblik på at etablere et turismekontor?*

Ja. Kommunen kan købe eller opføre fast ejendom med henblik på at varetage kommunale funktioner, herunder fx til brug for varetagelse af lovbestemte opgaver samt kommunalfuldmagtsopgaver. Det kan fx være bygninger til fremme af turisme (et turismekontor), hvor ejendommen skal udgøre den fysiske ramme for den kommunale opgavevaretagelse.

2.3.2 *Må kommunen købe eller opføre en fast ejendom i nærhed af turismeanlægget med henblik på at etablere og drive et hotel?*

Nej. Kommunen kan ikke købe eller opføre en ejendom med henblik på at etablere og drive et hotel, idet det strider med forbuddet mod, at kommuner driver erhvervsvirksomhed.

Praksis fra det kommunale tilsyn antager dog, at en kommune helt undtagelsesvis kan yde støtte til hoteller, idet det kan være nødvendigt eller hensigtsmæssigt for et lokalsamfund, at der findes overnatningsmuligheder. Dette hensyn kan gøre det lovligt, at en kommune fx overtager et lukningstruet hotel. Det er dog en betingelse, at der ikke findes andre hotelovernatningsmuligheder i lokalsamfundet. I den konkrete sag om Nimtofte forventes det, at der som led i turismeanlægget etableres feriehuse. Kommunens adgang til undtagelsesvis at yde støtte til hoteller antages derfor ikke som relevant.

2.3.3 *Må kommunen købe eller opføre en fast ejendom i nærhed af turismeanlægget med henblik på at etablere feriehuse?*

Nej. Kommunen må ikke købe eller opføre fast ejendom med det formål at udleje hele eller dele af ejendommen til privatpersoner eller kommercielle aktører, herunder fx etablering af feriehuse til udlejning. Det følger af forbuddet mod kommunal erhvervsvirksomhed.

2.3.4 *Må kommunen købe fast ejendom med henblik på at byggemodne jorden og derefter videresælge ejendommen til en privat aktør?*

Ja. Kommunen kan købe fast ejendom, byggemodne jorden og sælge den til fx erhverv, idet kommunen herved varetager et lovligt kommunalt hensyn til at sikre kommunens planlægnings- eller byudviklingsmæssige interesser. Jorden kan også sælges til etablering af boliger, da der er en kommunal interesse i at sikre, at der er et vist udbud af byggemodnede grunde. Det er dog en betingelse herfor, at kommunen på tidspunktet for byggemodningen er bevidst om, at det vil være muligt for kommunen at få dækket kommunens omkostninger til byggemodningen i forbindelse med et salg.

Når kommunen sælger fast ejendom, skal det ske til markedspris.

2.3.5 *Må kommunen opkøbe arealer med henblik på at videresælge til privat aktør?*

Ja, kommunen kan købe et areal eller en ejendom for senere at sælge ejendommen videre til en anden privat, hvis det er sagligt begrundet i lovlige kommunale hensyn, herunder fx for at realisere kommunal planlægning. Det vil sige, at salget skal ske til en privat aktør, som ønsker at opføre en aktivitet, som passer til kommunens planlægning af området (et salg med vilkår).

Det er en betingelse, at kommunen ikke ved købet (også) varetager et ulovligt formål, herunder fx med henblik på at opnå fortjeneste ved videresalg eller på at begunstige enkelte virksomheder.

Det er ikke et krav, at kommunen på købstidspunktet har konkrete planer med det pågældende areal/den pågældende ejendoms anvendelse. Det er tilstrækkeligt, at erhvervelsen sker på grundlag af mere generelle overvejelser om fremtidig anvendelse. Indtil kommunen selv skal anvende ejendommen, kan den udlejes.

Videresalget skal ske efter udbudsbekendtgørelsen, herunder til markedsprisen (medmindre kommunen sælger til en aktør, der udelukkende udfører opgaver, som kommunen kan støtte).

2.3.6 *Må kommunen indgå en lejekontrakt med udvikleren om fx opførelse af et kulturhus eller tilsvarende i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan selv opføre et kulturhus eller tilsvarende i nærhed af projektet eller kan indgå en lejekontrakt (på markedsvilkår) med en privat, der opfører dette. Det er en betingelse, at kommunen herved varetager et lovligt kommunalt hensyn som fx at sikre lokaler til borgernes kulturliv og fritidsinteresser.

2.4 **Infrastruktur, mv.**

2.4.1 *Må kommunen etablere infrastruktur som fx offentlige veje og rundkørsler på offentlige vejarealer i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan som vejmyndighed administrere offentlige vejarealer, hvilket bl.a. indebærer en mulighed for kommunen til at give tilsagn om kommunal finansiering og udvikling af offentlig infrastruktur, herunder fx etablering af egnede vejstrukturer og rundkørsler i nærhed af turismeanlægget. Sikring af nødvendig infrastruktur bidrager til at realisere udviklingsprojekter.

2.4.2 *Kan kommunen etablere parkeringspladser og -anlæg på offentlige vejarealer i nærhed af turismeanlægget?*

Ja. Kommunen kan som vejmyndighed administrere offentlige vejarealer, herunder fx beslutte at etablere parkeringspladser til brug for offentligheden på offentlige vejarealer i nærhed af turismeanlægget.

En kommune kan også i et vist omfang – uden at der er tale om vejarealer – etablere og eje offentlige parkeringsanlæg. Det gælder parkeringspladser på kommunale ejendomme i tilknytning til bygninger eller aktiviteter, der har et kommunalt formål, fx en svømmehal, skole eller kulturinstitution. Der vil i givet fald være tale om et privat, kommunalt ejet parkeringsareal, som der vil være hjemmel til i kommunalfuldmagten.

2.4.3 *Kan en kommune give tilladelse til, at offentlige vejarealer benyttes til fx udeservering eller opstilling af madboder mv.?*

Ja. Kommunen kan som vejmyndighed give tilladelse til, at det offentlige vejareal benyttes til andet et trafikale formål, herunder fx til udeservering, opstilling af boder, afholdelse af arrangementer som fx koncerter mv.

2.4.4 *Må kommunen afholde udgifter til etablering og vedligeholdelse af en vej, hvis vejen alene leder til én lodsejer?*

Nej, umiddelbart ikke. Udgangspunktet er, at kommunen skal afholde udgifter til etablering af offentlige veje, jf. vejlovens § 8. Anlæg af offentlige veje skal trafikalt kunne begrundes, og vejloven bygger på en forudsætning om, at sådanne veje anlægges til varetagelse af mere overordnede trafikale formål.

Når der er tale om en vej, der kun fører hen til én enkelt privat ejendom, må der være en formodning imod, at der er en trafikal begrundelse for at etablere den pågældende vejstrækning. Der vil i så fald ikke være tale om en offentlig vej, men om en privat vej. Udgifterne hertil skal afholdes af den private lodsejer, der ejer det område, vejen (udelukkende) betjener.

De konkrete omstændigheder i forhold til trafikbetjeningen af det pågældende område vil kunne lede til en anden vurdering.

2.4.5 *Må kommunen afholde udgifter til etablering og vedligeholdelse af en vej, som fører hen til et privat anlæg og evt. et offentligt område?*

Private fællesveje etableres typisk af de ejere, som har behov for vejadgang til deres ejendom. Det kan fx være, at vejen skal benyttes som vejadgang til et boligområde, et erhvervsområde eller andet.

Det er ikke i privatvejsloven reguleret, om en kommune kan afholde udgifter til anlæg af en privat fællesvej. Dette må afgøres ud fra, om kommunen har en kommunal interesse i, at vejen etableres. Det kan fx skyldes, at kommunen som grundejer har behov for at benytte vejen, eller at vejen på anden måde benyttes som adgang til et offentligt område.

Hvis en privat fællesvej fx skal benyttes som adgangsvej til både en privatejet ejendom og en offentlig ejendom (fx offentlig legeplads), kan kommunen afholde en forholdsmæssig del af udgifterne til etablering af vejanlægget, der svarer til den interesse, kommunen har i at etablere vejadgang til det offentlige område. Dette kan fastsættes ud fra en forholdsmæssig fordeling.

De offentlige interesser, som kommunen skal og kan varetage, er forskellige på landet og i by- og sommerhusområder.

Det er i privatvejsloven fastsat, at private fællesveje i by- og sommerhusområder skal være åbne for almen færdsel, og kommunen kan derfor ikke alene med henvisning til, at en vej skal være åben for almen færdsel, afholde udgifterne til etablering af vejen, da dette allerede er reguleret i privatvejsloven. Hvis kommunen skal afholde en del af udgifterne til anlæg af private fællesveje i by- og sommerhusområder, må det derfor kræve, at der kan peges på en konkret kommunal aktivitet/benyttelse, som den pågældende vej skal trafikbetjene.

Private fællesveje i landzone er ikke på samme måde åbne for almen færdsel, og de tjener typisk alene som adgangsvej for de ejendomme, hvor ejerne har vejret til den pågældende vejstrækning. Det er derfor også vores umiddelbare vurdering, at kommunen i højere grad har mulighed for at afholde udgifter til etablering af sådanne veje, hvis de ud over selve adgangen til de private ejendomme også skal tjene et mere alment trafikalt hensyn som fx trafikbetjening af andre trafikanter eller adgangsvej til et offentligt tilgængeligt område. Hvis kommunen skal afholde en del af udgifterne, skal det sikres, at de pågældende udgifter også er begrundet i sådanne hensyn, og at det ved etablering af vejen sikres, at den kan benyttes til det pågældende formål (fx ved tinglysning af deklaration om dette). Dette med henblik på, at kommunen ikke afholder udgifter, der i realiteten er begrundet i en privat interesse.

2.4.6 *Må kommunen selv etablere og drive el-ladestandere på offentlig vej i nærhed af turismeanlægget til brug for offentligheden?*

Nej. Etablering og drift af offentligt tilgængelige el-ladestandere anses som erhvervsvirksomhed, som hverken har hjemmel i den skrevne lovgivning eller kommunalfuldmagtsreglerne. En kommune kan derfor ikke selv etablere og drive el-ladestandere med henblik på at stille dem til rådighed for bestemte persongrupper eller offentligheden, herunder med henblik på at tilgodese bestemte persongrupper som fx gæster til et turismeanlæg.

En kommune kan dog med hjemmel i AFI-loven indgå aftaler med private aktører om, at den private aktør etablerer offentligt tilgængelige el-ladestandere og om retten til at virke som operatør af offentligt tilgængelige el-ladestandere.

Aftaler herom skal indgås på markedsvilkår og kan maksimalt indgås for en periode af 10 år. Aftalerne kan dog indgås for en periode af 15 år, hvis hensynet til ekstraordinære investeringer i infrastruktur taler herfor.

I forbindelse med indgåelse af en aftale med privat aktør om retten til at virke som operatør af offentligt tilgængelige el-ladestandere, kan kommunen under visse omstændigheder yde betaling til ladeoperatøren.

Der er også mulighed for, at en kommune kan yde betaling til en operatør af el-ladestandere og dermed medfinansiere ladeinfrastruktur. Dette kan dog kun ske under visse forudsætninger, herunder fx hvor betaling sker med midler, der er modtaget fra staten, EU eller private med henblik på at etablere el-ladestandere på kommunens arealer.

Ved etablering af el-ladestandere er der en række forhold at være opmærksom på, herunder fx om opgaven skal sendes i udbud, om der gælder særlige krav om etablering af el-ladestandere ved nybyggeri samt vej- og parkeringsretlige forhold.

2.4.7 Må kommunen etablere og drive el-ladestandere på offentlig vej i nærhed af turismeanlægget til kommunens eget brug?

Ja. Kommunen kan med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglernes regler om produktion til eget brug etablere og drive el-ladestandere til brug for de elbiler, som kommunen anvender til varetagelse af kommunale opgaver, fx hjemmepleje, gartneropgaver mv.

Efter en konkret vurdering vil en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne kunne sælge eventuel lovligt opstået overkapacitet, som kommunen ikke kan afskaffe. Dette er dog vanskeligt, men vil fx kunne være dagtimerne, hvis de kommunale biler alene lades op i nattetimerne. Salget skal ske til markedspris.

En kommune vil kunne overlade det til en privat at etablere og drive el-ladestandere, som kommunen benytter til varetagelse af kommunale opgaver.

Ved etablering af el-ladestander er der en række forhold at være opmærksom på, herunder fx om opgaven skal sendes i udbud, om der gælder særlige krav om etablering af el-ladestandere ved nybyggeri samt vej- og parkeringsretlige forhold.

2.4.8 Må kommunen stille gratis wi-fi til rådighed i nærhed af turismeanlægget?

Ja, i et vist omfang: Kommunen må stille gratis wi-fi til rådighed for offentligheden i 1 time pr. døgn (pr. apparat) på kommunens egne lokaliteter, herunder fx på en adresse med en eller flere bygninger, som myndigheden råder over, som fx et turismekontor.

Kommunen må også stille gratis wi-fi til rådighed for offentligheden i et offentligt område, som ligger tæt på kommunens lokalitet, dvs. inden for ca. 50 meter fra den bygning, hvor den kommunens lokalnet befinder sig. Dvs. fx inden for ca. 50 meter fra et turismekontor.

Det er en betingelse for en kommunes adgang til at stille gratis wi-fi til rådighed for offentligheden, at kommunen har en aktivitet på lokaliteten som fx, at en service el.lign. stilles til rådighed for borgere eller virksomheder, og at det at stille gratis wi-fi til rådighed for offentligheden således sker som supplement til den aktivitet/service, som kommunen varetager fra den pågældende aktivitet.

En kommune må også under visse forudsætninger stille gratis wi-fi til rådighed for offentligheden i 1 time pr. døgn (pr. apparat) på udendørs steder, hvor der er aktiviteter rettet mod international turisme, herunder fx turistattraktioner og centraler pladser i områder, hvor der forventes at være udenlandske turister. Der gælder visse forudsætninger for adgangen hertil, herunder bl.a. at kommunen i forbindelse med etableringen har søgt (men ikke nødvendigvis opnået) støtte til etableringen af wi-fi-netværket, fx et wi-fi hotspot.

2.5 **Generel erhvervsstøtte, oplysningsindsats, mv.**

2.5.1 *Må kommunen yde generel erhvervsstøtte til fx lokale erhvervsvirksomheder?*

Ja. Erhvervsfremmeloven giver i et vist omfang kommuner adgang til at yde generel erhvervsstøtte, herunder fx til at varetage information og vejledning om etablering, drift og udvikling af virksomhed eller til at afholde kurser for iværksættere eller kurser specielt tilpasset det lokale arbejdskraftbehov, i det omfang tilsvarende arrangementer ikke udbydes af private aktører.

Kommunens erhvervsfremmeaktiviteter skal være bredt tilgængelige for alle interesserede virksomheder. Kommunen må dog gerne prioritere sin indsats på udvalgte områder, herunder fx turisme eller kultur.

2.5.2 *Må kommunen varetage informationsopgaver af betydning for det lokale erhvervsliv eller virksomheder med interesse for kommunen?*

Ja, under visse betingelser må kommunen gerne varetage en række informationsopgaver af betydning for det lokale erhvervsliv eller virksomheder med interesse for kommunen.

Kommunen kan fx varetage informationsopgaver i forhold til virksomhedernes overvejelser om at etablere sig i kommunen, herunder fx oplysninger om kommunens erhvervsstruktur, lokale erhvervsvilkår, markedsforhold, faciliteter, byggegrunde, myndighedskrav, praksis- og proces for tilladelser mv.

2.5.3 *Må kommunen reklamere for turismeanlægget?*

Nej, kommunen må ikke reklamere for en privat aktør, medmindre der er tale om reklame på fx kommunens faste ejendom, som den private aktør betaler markedspris for. Der må under alle omstændigheder ikke reklameres (heller ikke mod betaling) på kommunens hjemmeside.

Derimod har kommunen hjemmel til at oplyse borgere og turister om det lokale erhvervsliv, herunder fx om et turismeanlæg. Det kan fx ske gennem kommunens turismekontor, som informerer turister om seværdigheder og dermed formidler kontakt til private aktører, herunder fx forlystelsesparker, i det lokale område.

Det er en forudsætning for kommunens adgang til at oplyse om det lokale erhvervsliv, at den kommunale information ikke virker konkurrenceforvridende. En kommune må derfor fx ikke yde information med henblik på at begunstige enkelte virksomheder eller at fremhæve dem i forhold til andre. Det gælder leverandører i såvel som uden for kommunen, herunder både leverandører med eller uden tilknytning til kommunen.

En kommune må derfor fx ikke lave et opslag om turismeanlægget på kommunens Facebook-side, idet det strider med forbuddet mod, at kommuner yder individuel støtte til erhvervsvirksomheder.

2.5.4 *Må kommunen reklamere for sig selv i samvirke med fx Dansk Kyst- og Naturturisme?*

Ja. Kommunen må gerne gøre reklame for sig selv og brande sig selv. Dette kan ske i samvirke med fx med et lokalt erhvervsråd eller erhvervs-, turist- og naturorganisationer, herunder fx Dansk Kyst- og Naturturisme.

2.6 **Støtte til forundersøgelser ifm. turismeanlægget**

2.6.1 *Må kommunen afholde udgifter til de forundersøgelser, som relaterer sig til kommunens myndighedsrolle i forhold til turismeanlægget?*

Ja, i et vist omfang:

En kommune kan afholde udgifter til forundersøgelser, der relaterer sig til kommunens myndighedsrolle i forhold til turismeanlægget. Det betyder, at kommunen som planmyndighed kan afholde udgifter, der er nødvendige for at gennemføre den nødvendige planlægning for området i form af *kommune- og lokalplanlægning*.

Kommunen kan også afholde udgifter til forundersøgelser, der relaterer sig til etablering af *offentlig infrastruktur* til forsyning af området, herunder etablering af egnede vejstrukturer og rundkørsler.

I det omfang projektet indebærer krav om gennemførelse af en *miljøvurdering (VVM)* efter miljøvurderingsloven, kan kommunen ikke afholde udgifter hertil, da det er bygherre for et projekt, der i henhold til miljøvurderingsloven, er forpligtet til at udarbejde og finansiere en miljøkonsekvensrapport for projektet.¹

Kommunen kan afholde udgifter til selve myndighedsbehandlingen af projektet efter miljøvurderingsloven, herunder i forhold til vurdering af projektets indvirkning på miljøet på baggrund af den udarbejdede miljøkonsekvensrapport.

I forhold til *arkæologiske forundersøgelser og geotekniske undersøgelser* vil kommunen kunne afholde udgifter til de undersøgelser, der relaterer sig til kommunens forsyning af området med offentlig infrastruktur. Det betyder i grove træk, at kommunen vil kunne afholde udgifter til de arkæologiske og geotekniske undersøgelser, der ligger uden for ressortområdet, forudsat at der er tale om nødvendige udgifter med henblik på etablering af nødvendig vejforsyning mv. af området.

Tilsvarende gør sig gældende i forhold til udgifter til *arkitekt og landmåler/udmatrikulering*, hvor alene de udgifter, der relaterer sig til kommunens vejforsyning af området vil kunne afholdes af kommunen. Udgifter til arkitekt og landmåler/udmatrikulering inde på selve ressortområdet vil i udgangspunktet ikke være udgifter, der knytter sig til en kommunal myndighedsbehandling, og er derfor en udgift, der skal afholdes af bygherre for projektet.

-o-

Hellerup, 19. september 2025
Horten

Rikke Søgaard Berth

¹ Jf. § 20 i lov af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven).